

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vera Sapientia Virtute Et Tranquillitate Animi Enchiridion DD. Evcherii Lvgdvnensis, Martini Bracarensis, & Magni Wigonis, Antistitum

Eucherius <Lugdunensis>

Martinus <Bracarensis>

Magnus <Wigo>

Monachii, 1639

Cap. XVII. Veritate Magistra Deum adamari, & homines.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10188

*VERITATE MAGI-
stra Deum adamari, &
homines.*

I. **Q**ui fruitur aliquâ for-
mâ corporis, quod sibi
bene esse videtur ex
eâ, non sibi, sed eidem formæ
imputat: & propter hoc eam
mente laudat, & amat: nec se
bonum ducit, sed illam; se au-
tem bonum ex eâ. Nec in se-
ipso remanet, sed in illam
tendit, & transit: tanto uti-
que nisus mentis, & motu vo-
luntatis, quanto magis eam
fruendo miratur, & diligit.
Et ideò, si quis eandem for-
mam,

l-
mam, aut læserit, aut abstulerit, non ei, sed sibi iniuriam factam putat. Et quia paradysus, & beatitudo ei erat, eidē inhærere; infernus, ac miseria ei est, ab eâ separari. Ita esto tu ad Deum.

2. Si imago stercoris ex auro fiat, melior est utique substantialiter, quàm imaginaliter. Substantialiter namque aurum, imaginaliter verò stercus erit. Si autem Angeli imago auro imprimatur, imaginaliter erit melior, quàm substantialiter. Imaginaliter enim substantia viua, spiritalis, ac rationalis: substantialiter autem corpus insensatum,

fatum, & sine vitâ. Itaque, cum mens tua corporibus mortuis, ac perituris, cum amore afficitur, melior est utique substantialiter, quàm imaginaliter. Substantialiter enim vita est rationalis, ad Dei imaginem facta: imaginaliter verò talis est, qualia sunt ea, quibus intendit ac fruitur. Cum ergò à seipsa effusa per corporis sensus, in ea intendit, à meliore profectò, id est, à substantia vivâ ac rationali, quod est ipsa, in deteriora tendit: quantoque id vehementiùs agit, tantò deterior efficitur. Cum autem

autem super seipsam effusa, veritate, id est, Deo afficitur, melior sanè & pretiosior est formaliter, quàm substantialiter. Substantialiter enim anima; formaliter autem (si dici fas est) Deus est. Ego enim dixi, *dij estis, & filij excelsi omnes.* Cùm itaque à seipsa in ipsum tendit, à de- teriore in id, quo nihil me- lius esse potest, tendit: quan- tòque id efficacius agit, tan- to melior efficitur.

3. Cùm appetitur bonum, quod indiget aliquo bono, non miseria excluditur, sed indigentia cumulatur, & au- getur.

getur. Ergo velis bonum,
quod non indiget alio bono.
Omnia autem bonitate bona
sunt. Igitur omnia egent bo-
nitate, vt bona sint. Bonitas
autem nullius eget: per se
enim est bona; hanc igitur
ama, & beatus eris. Vide, qua-
le est bonum, cuius vltima
vestigiorum vestigia, id est,
temporalia, tot & tantis la-
borum, & errorum discrimi-
nibus, à tot rationalibus, &
irrationalibus appetuntur.
Nil gaudendum est tibi in te
omnino, vel in alio; nisi in
Deo. Omnia vitia, & pecca-
ta, quia propter creaturam
fiunt, quasi vltimum bonum;
boni-

bonitati Creatoris aduersantur, id est, summo bono. Si tantum appetitur ventus generis nostri, id est, opinio, vel laus; quantum appetenda est salus generis nostri, Creator. Si tam dulce est, dici bonum, vt etiam, qui hoc esse nolunt, mali, hinc gaudeant; quanto est dulcius, esse! & si tam amarum, & foedum est dici malum, vt etiam, qui *letantur cum malè fecerint, & exultant in rebus pessimis*, hoc nequeant tolerare; quanto est deterius, esse!

4. Appetit aliquid creatum homo, vel inhæret ei sensu corporis, & sui obliuiscitur:

Q

scitur:

scitur: Quando tu ita ad creatorem? Beatitudinem tibi præcipit dominus; id est perfectum amorem sui: Unde venit, non formidare, nec turbari, id est, pax & securitas. Declinare à malo, sola Veritas nouit, & solus eius amor potest: Ergo non localiter declinatur à malo. Amato, quod amando carere nequeas: id est, Deum. Si adhærere Deo, totum, & solum bonum tibi est: Ergo separari ab eo, totum, & solum malum est tibi, & nihil aliud. Hoc tibi gehenna, hoc tibi infernus.

5. Ablactare amodo ab istis
cor-

corporum formis; pudeat te, non posse esse sine istis. Et quia ista, velis, nolis, quandoque es amissurus; fac modò volens, cum magnâ mercede, aut gratiâ, quod, etiam non sine magno supplicio, quandoque facturus es. Nunquid enim, etsi nullus auferat, non es hanc vitam, & omnia quæ ad illam pertinent, contempturus? Ecce habet omnia; nunquid non es his omnibus quandoque cariturus? Fac ergo modò, quod facturus es, quando omnia amiseris: id est, disce esse sine istis; disce viuere, & gaudere de Domino.

Q₂

Qui

6. Qui omnes diligit, saluabitur sine dubio: qui verò ab hominibus diligitur, non ideo saluus erit. Sicut odium tui, omnibus est impedimentum ad vitam: Ita omnium, tibi. Expediit ergo tibi, omnes diligere: Illis quoq; prodest, diligere te. Optanda est dilectio gratis; id est, propter suam dulcedinem propriam, tanquam nectar suauissimū; etiam si omnes insaniunt, nō vendenda vllâ mercede. Nobis enim utilis est, nosq; beat, quidquid alij faciant. Si amas, quia amaris, vel vt ameris; non tam amas, quàm redamas, amorem pro amore.

re rependens: Cambitor es,
recepisti mercedem tuam.
Erga ad eum, qui iniuriam
tibi fecit, affabilem magis, &
familiarem te exhibe: Erga
eum, cui tu fecisti, supplicem,
& erubescens. Sicut, quic-
quid boni ab hominibus fit
tibi, Dei munera aestimas, &
ei totam gratiam referendam
credis: Ita quidquid tu boni
hominibus exhibes, eius be-
neficia, non tua deputa. Cum
amas aliquem, ut amicum, o-
ptas autem ei diuitias, tan-
quam bonum; excellentius
eas amas, quam ipsum. Eum
enim ut egentem, has autem
ut sufficientiam amas, para-

Q3

tior

tior nimirum isto carere ,
quàm illis.

7. Qui iniquitate sua occidit iniquum, eò quòd odio habet iniquitatem , & vult eam delere, fallitur. Mortuo enim iniquo in suâ iniquitate, æterna est iniquitas. Qui ergo odit iniquitatem, det operã, vt corrigatur iniquus; & sic peribit iniquitas eius. Caritas Deus est: qui ergo charitatem exhibet alicui, nisi propter ipsam, Deum vendit, beatitudinem suam vendit: Non enim bene illi est, nisi amando. Si caritas, & eius signa, id est, alacritas, & cetera , ita tibi, placent in alio;

alio; cur non in animo tuo multò dulcior est? Qui dat alicui aliquid, vel quia dedit, vel quia daturus est aliquid, non habet à Deo gratiam: Sic tu de pace, & dilectione.

8. Si amas tantùm, si ipso amore cogaris, obiurga, verbera: si aliter facis, te ipsum condemnas. Omnia eo animo, quo tibi à Deo vis fieri, facito alijs. *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per Spiritum sanctum, qui datus est nobis.* Tu autem, nec Deum, nec proximum, nisi propter temporalia beneficia diligis.

Q 4

Per

Per temporalia ergo diffunditur in te, non per Spiritum sanctum. Non est charitas, quæ ita diffunditur; sed cupiditas. Ecce, nullum aliud est officium tuum, quàm erat antè, quàm aliorum rector fieres. Votis enim ac precibus, & affectibus agebas, quod nunc factis agere incepisti; id est, prodesse hominibus. Non autem debent opera affectus ipsos minuere, sed incitatione augere. In quacunque re, castitatem erga Deum; in eadem, poteris etiam, erga proximum tuum, iustitiam custodire. Quod fit, non concupiscendo. Difficile

ficilè credunt homines ex
charitate fieri, quod sibi mo-
lestum est.

C A P. XVIII.

ANGELOS PLENA

Veritate perfrui.

I. **C**VM qualibet re perfe-
ctè quis fruitur, sui
oblitus; se quasi dere-
lictò, & contempto, tendit in
illam; nec attendit, quid in
se, sed quid in illâ agatur; nec
qualis ipse, sed qualis ipsa sit.
Ergo Angeli magis se con-
temnunt, quàm nos. In Deũ
quippe toto nisu tendentes,
se ipsos, cum ceteris creatu-
ris, post se tota intentione,

Q 5

de-